

Для їх вирішення необхідний певний перехідний період, оскільки остаточна модифікація до світових стандартів змагального кримінального процесу вимагає попереднього удосконалення норм вітчизняного кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства, а також перегляду стандартів доказування.

Насамперед, це потребує виключення підпункту «а» пункту 1 частини першої статті 38 КПК та внесення до її змісту окремого пункту «підрозділи детективів кримінальної та спеціальної поліції», а також до частини першої статті 41 КПК – вилучити «підрозділи органів Національної поліції» та додати «підрозділи детективів кримінальної та спеціальної поліції» [4].

Список бібліографічних посилань

1. У восьми регіонах України впроваджено пілотні проекти поліцейських детективів // Міністерство внутрішніх справ : офіц. сайт. URL: http://mvs.gov.ua/ua/news/8719_U_vosmi_regionah_Ukraini_vprovadzhenni_pilotni_proekti_policeyski_h_detektiviv__Sergiy_Knyazv_FOTO_.htm (дата звернення: 01.11.17).

2. Банчук О. А., Дмитрієва І. О., Саїдова З. М., Хавронюк М. І. Реалізація нового КПК України у 2013 році (моніторинговий звіт). Київ : ФОП Москаленко О. М., 2013. С. 7.

3. Гмирко В. П. Доказування в кримінальному процесі: діяльнісна парадигма. Теоретичний аналіз. Проблематизація. СМД-репрезентація : монографія. Дніпропетровськ : Акад. митної служби України, 2010. С. 174–175.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 01.11.17).

Одержано 01.11.2017

УДК 343.28

Віктор Іванович ВАСИЛИНЧУК,

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України,

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності

Національної академії внутрішніх справ;

Дмитро Йосипович НИКИФОРЧУК,

доктор юридичних наук, професор,

завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності

Національної академії внутрішніх справ;

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Нами в процесі дослідження було проаналізовано ряд проблемних питань які перешкоджають успішній оперативно-розшуковій протидії злочинам і запропоновані шляхи їх удосконалення.

Потребує вирішення проблема заниження сум матеріальних збитків під час кваліфікації тяжкості викритого правопорушення при відкритті кримінального провадження що позбавляє можливості слідчих надавати доручення оперативним підрозділам на проведення негласних слідчих (розшукових) дій по тяжких та особливо-тяжких злочинах, які на початковому етапі були кваліфіковані як нетяжкі. Саме у збільшенні доручень слідчих на проведення НСРД у рамках вже відкритих кримінальних проваджень ми бачимо підвищення якості взаємодії слідчих та оперативних працівників, і посилення оперативних можливостей у допомозі слідству.

Було б доцільним, якби критерії оцінки роботи слідчого і оперативного працівника знаходилися в одній площині, а саме запитувати необхідно з оперативних працівників і слідчих однаково про роботу по затриманню і арешту осіб, відшкодуванню збитків і так далі.

Потребує запровадження нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам, а саме створення власних систем економічного аналізу та аналізу ризиків.

Так, відповідно до пункту 3 статті 25 Закону України «Про Національну поліцію», до повноважень поліції входить здійснення інформаційно-пошукової та інформаційно-аналітичної роботи [1].

На підставі вивчення матеріалів практики визначено, що усю роботу з інформаційно-аналітичного забезпечення, яка проводиться оперативними підрозділами з оперативно-розшукової протидії злочинам можна поділити на декілька етапів: Перший – збирання необхідної інформації; Другий – це облік, систематизація, розподіл інформації, що надходить; Третій – це накопичення інформації, яке здійснюють оперативні працівники шляхом поступового її збільшення; Четвертий – аналіз інформації який дозволяє зробити висновки не лише про кількісну сторону порушення законодавства, але й про конкретні види й характер правопорушень. На підставі аналізу робляться висновки про динаміку, тенденції правопорушень і висловлюються пропозиції, спрямовані на їх усунення; П'ятий – збереження інформації; Шостий – пошук необхідної Інформації та передача її для використання в роботі.

Необхідно передбачити об'єднання інформаційних ресурсів усіх Міністерств та відомств у єдиний інформаційно-аналітичний комплекс із використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання для забезпечення оперативно-службової діяльності оперативних підрозділів, зміцнення їх спроможності до протидії злочинності.

Окрім того, потребує вжиття заходів щодо організації підготовки «офіцерів-аналітиків», їх підбору та кадрового супроводу.

Доцільно активно використовувати можливості представників громадськості, осіб які конфіденційно співробітничать з правоохоронними органами у відповідності до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [2] та ст. 275 КПК України [3].

Особливу увагу доцільно звернути на систему заохочень – де, наприклад, особи які сприяють викриттю кримінальних правопорушень можуть отримувати частину відновлених коштів або штрафів, накладених в результаті викриття.

Для покращення оперативно-розшукової протидії злочинам необхідно покращення нормативно-правового регулювання діяльності оперативних підрозділів, належної організації роботи з протидії злочинам, а також професійного кадрового забезпечення оперативних підрозділів.

Список бібліографічних посилань

1. Про національну поліцію : закон України від 02.06.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12> (дата звернення: 22.10.2017).

2. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України : закон України від 13.04.2012 № 4652-VI : станом на 01 черв. 2012 р. : (Відповідає офіц. текстові). Київ : Алерта, 2012. 304 с.

Одержано 21.11.2017

УДК 343.285

Антоніна Володимирівна ВАТРАЛЬ,

кандидат юридичних наук,

докторант Національної академії СБ України

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕМПІРИЧНОГО І ТЕОРЕТИЧНОГО РІВНІВ ПІЗНАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ЯВИЩ

Оперативно-розшукова діяльність з гносеологічної точки зору є процесом пізнання сутності прихованих від правоохоронних органів кримінально-правових явищ і процесів. Отримання оперативними співробітниками достовірних знань про оперативну обстановку, в якій відбувається протидія злочинності, забезпечує швидке розкриття злочинів, а також дає можливість їх своєчасного попередження та припинення. Дослідження пізнавальної функції ОРД актуалізується потребою розробки сучасної концепції теорії ОРД про об'єктивні умови і правові підстави застосування її методів і засобів до осіб, які мають наміри або вчиняють кримінальні правопорушення.